

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De ijs quæ in concilio Tractata statutaq[ue] sunt, & quòd Dioscoro
Alexandrino episcopo ab episcopali sede summoto, Theodoritus & Ibas &
aliquot alii reuocati fuerunt. Caput IIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

ripes. Deinde omnibus his inspectantibus, episcopus Constantino-
 politis, una cum suis sacerdotibus, sacrarium in quo sanctis-
 simum martyris corpus, de quo supra dixi, reconditum est,
 ingreditur. Est in ipsa capsula ad laevam velut transfenna exi-
 gua parvis ianuis obfirmata: per quam ferrum oblongum spon-
 gia circumligatum ad reliquias usque immittunt: quod qui-
 dem ubi circumtorserint, spongiam plenam sanguine retra-
 hunt, plenamque cruentis guttis concretis plurimis. Quod ubi
 videt populus, statim deum propterea veneratur, gloria ac
 laudibus effert. Tanta est autem guttarum concretarum inde
 extractarum copia, ut pii imperatoribus, sacerdotibus om-
 nibus ibi congregatis, & universae populi frequentiae abunde
 satis suppetant, tum ad participandum, tum ad mittendum
 ceteris fidelibus, per orbem universum illarum rerum cupien-
 tibus fieri participes. Ac guttae illae concretae manent inte-
 grae perpetuo, & sacer sanguis nequaquam in aliam formam
 commutatur. Quae res fiunt non certo aliquo & definito
 tempore, sed pro ut episcopi vita, & morum illius gravitas
 fert. Aiunt namque cum aliquis spectatus vir, & virtutibus
 eximius eam gubernet ecclesiam, hoc miraculum sapientissime fieri
 solere: cum autem improbus illo munere fungatur, raro admo-
 dum signa illa divina eduntur. Aliud praeterea commemorabo,
 cui neque tempus, neque occasio ulla est impedimento, neque
 discrimen inter fideles & infideles ab eo confertur, sed om-
 nibus ex aequo ostendit sese. Cum aliquis eo loci accedat,
 ubi sacra capsula, in qua sunt conditae sanctissimae illae reliquiae,
 reponitur, tam fragante completur odore, ut alij omnes odores,
 quibus homines uti solent, ab eo longe superentur. Nam
 neque odori florum, qui ex pratis colliguntur, similis est, neque
 illi, qui ex rebus suavissime olentibus capitur, neque talis,
 qualis conficitur ab unguentario, sed peregrinus est, & praeter
 ceteris eximius, ex ipsius martyris reliquijs vim & virtutem
 illam ei tribuentibus efflatus.

*De ijs quae in concilio tractata statutaque sunt, &
 quod Dioscoro Alexandrino episcopo ab episco-
 pali sede summo, Theodoritus & Ibas &
 aliquot alii reuocati fuerunt.*

Capitulum IIII.

Hoc est

HOceodem in loco concilium cogitur: in quo aderat, Pafcaſianus, & Lucentius, epiſcopi, & Bonifacius præbyter, vicarij, vt dictum eſt, Leonis antiquæ Romæ Pontificis. Anatolius item antiſtes Conſtantinopolis, Dioſcorus Alexandriae epiſcopus, Maximus epiſcopus Antiochiæ, & Iuuenalis Hieroſolymorum, & horum omnium ſacerdotes, eidem concilio interfuerunt. Quorum numero adiuncti erant ſenatores primarij: quibus dixerunt vicarij Leonis, Dioſcorum non debere cum illis in concilio conſidere. Iſtud enim ſuum epiſcopum Leonem mandaſſe: quod quidem ſi minime obſeruarer, ſe ab Eccleſia deceſſuros. Ac cum ſenatores rogarent, quæ nam crimina obijcerentur Dioſcoro, reſpoderunt illi, qui perſonam iudicis præter æquum & bonum ſuſceperat, debere pro iudicio, quod ipſe de alijs dederat, iudicium ſubire. Quæ cum dixiſſet, & Dioſcorus de ſententia ſenatus in medio conſeſſu ſtatueretur, perebat Eufebius, vt ſupplex libellus quæ ad imperatores miſerat, coram iam perlegeretur, hæcque verba adiecit. Mihi certe à Dioſcoro facta eſt iniuria, fidei etiã facta iniuria: Flavianus epiſcopus ab eo interfectus, vnaque mecum iniquè ſacerdotio abdicatus. Iubete meum ſupplicem libellum legi. Quæ cum dixiſſet, ſupplex libellus lectus fuit, qui eſt hæc verba complexus.

Supplex libellus imperatoribus noſtris Chriſtum vere colentibus, religioſiſſimis, & ſanctiſſimis, Fl. Valentiniano, & Martiano ſemper Auguſtis, ab Eufebio humilimo epiſcopo Dorylæenſi, qui pro ſe, pro orthodoxa fide, pro Flauiano denique ſanctiſſimo epiſcopo Conſtantinopolitano verba fecit, oblatus.

Eſt quidem veſtræ amplitudini propoſitum, vt cunctis, quæ veſtro parent imperio, ſedulo prouideatis, & cum cæteris omnibus iniuria affectis, tum maxime ſacerdotibus benignè opitulemini. In hoc enim diuinum numen, à quo mortalium imperium & dominatus vniuerſi orbis vobis tributus eſt, verè colitur. Quare quoniam & fides Chriſtiana, & nos etiam, incòmoda multa grauiaque contra æquitatis regulam à Dioſcoro reuerendiſſimo epiſcopo Alexandriae, vrbis primariæ, accepimus, ad veſtrâ benignitatè ſupplices, accedimus, vt quod æquum eſt à vobis impetremus.

Gg 3 Cauſa

EVAGRII HISTORIAE

Causa autem querelæ eiusmodi est. In concilio nuper Ephesi urbis primariæ habito (quod utinam nunquam fuisset habitum, ne orbem terrarum tantis malis, ac turbis operiret) ille bonus vir Dioscorus, qui iuris & æquiorum pro nihilo putavit, qui timorem dei contempsit, eadem tenuit cum Eutyche homine pleno inanitatis, atque adeo hæretico, opinionem & sententiam, qui quisnam esset, aliquandiu multos celavit, postea tamen seipsum prodidit, cum ex criminatione, quam ego Eutychi intulissem, & ex sententia, quam Flavianus sanctæ ac piæ memoriæ episcopus contra eum pronunciaisset, occasionem arripisset, multitudine populorum feditiosorum coacta, & potentia sibi pecuniæ subsidio acquisita, piam orthodoxorum religionem, quoad eius fieri poterat, labefactare, & peruersam Eutycheis monachi doctrinam, quæ ab ipsis apostolorum temporibus hætenus à sanctis patribus condemnata fuerit, stabilire laboravit. Itaque cum facinora, quæ tam confidenter tum contra Christianam fidem, tum contra nos admiserit, non exigui momenti sint, supplices accedimus ad genua vestræ celsitudinis, obsecramusque, ut iubeatis reverendissimum episcopum Dioscorum ad crimina ei à nobis obiecta respondere, nimirum ad commentarios rerum ab eo contra nos gestarum in sancto concilio perlectos: quibus certe ostendere poterimus eum & à nostra orthodoxa fide alienum esse, & hæresim propugnare impietatis plenam, & iniquè nos abdicasse, & grauibus nos affecisse incommodis: atque oramus præterea, ut diuina, & honorifica vestra mandata mittere dignemini sancto & generali diuinissimorum episcoporum concilio: quò & quid nos, & quid prædictus Dioscorus egerit, audiri, & omnia, quæ in concilio gerentur, vestræ pietati significari possint: ut immortali nostro capiti Christo placeamus. Cuius rei facti composites, imperatores sanctissimi, assiduas preces pro prospero vestri imperij statu perpetuando deo offerre non desistemus. Quæ autem in secundo concilio Ephesino ab episcopis acta erant, postea rogatum tum Dioscori, tum Eusebij publicè legebantur: quorum subtilem & exquisitam disputationem, cum à multis alijs traditam, tum in Actis concilij Chalcedonensis compræhensam, ne his quorum animus inter

mus inter legendum ad exitum rerum gestarum cognoscendum festinat, nugas, si hoc loco ponerem, agere videar, extremo huic libro, qui in manibus est, subiungam: quò etiã his, qui omnia ad vnguem, vt dicitur, scire volunt, copia sit & cuncta perlegendi, & rem quanque, vt gesta est, accuratè in memoria imprimèdi. Ac iam ea, quæ sunt instituti nostri maxime propria persequamur: nèpe quomodo Dioscorus tum ex reiectione epistolæ Leonis antiquæ Romæ episcopi, qualis esset, depræhensus sit, tum præterea ex abdicatione Flauiani episcopi nouæ Romæ, quam vno eodem que die fecerat, callideque prouiderat, vt episcopi in vnũ coacti, chartæ, in qua iam nihil inerat scripti, postea tamen in eadem Flauiani inscriberetur abdicatio, subscriberent. Post hæc senatores ista decreuere. Postridie cum concilium exquisitius habitum esset, de orthodoxa & catholica fide multo accuratius quæsitum videmus. Ac quoniam Flauianus, piæ memoriæ episcopus, & Eusebius reuerendiss. Dorylæi episcopus, ex concilij actorũ decretorumque inquisitione, & ex verbis eorum, qui tum concilio præsiderunt (dixerant enim se errore lapsos fuisse, iniusteque Flavianum & Eusebium abdicasse) declarati sunt minimè in fide hallucinati, & propterea iniquè abdicati, æquum nobis sane videtur, idque deo nostram approbante sententiam, vt Dioscorus (modò ita placuerit diuinissimo & sanctissimo domino nostro imperatori) reuerendiss. Alexandriae episcopus, Iuuenalis reuerendiss. episcopus Hierosolymorum, Thalassius reuerendiss. Cæsareæ Cappadociae episcopus, Eusebius reuerendiss. episcopus Armeniæ, Eustathius episcopus reuerendiss. Beræti, & Basilius reuerendiss. episcopus Seleuciæ Isauriæ, (penès quos tum potestas erat, concilioque illi præsidebãt) sacri concilij sententia ac iudicio, eodem poenæ genere sicut canones ecclesiæ postulant, mulctari dignitate episcopali abdicentur, omniaque de sententia imperatorum diuiniss. decernantur. Post ista libelli ab alijs contra Dioscorum, cum de criminibus, quæ admiserat, tum de pecunia, quam acceperat, prolatis, & Dioscorus iterum ac tertio ad concilium vocatus, causis quibusdã simulatis pro se adductis, non veniret, Leonis episcopi antiquæ Romæ vicarij, ista totidem verbis in concilio pro-

liō pronuntiarūt. Facinora ea, quæ sunt à Dioscoro dudū
 Alexandria vrbis primaria episcopo, contra canonū præ-
 scriptionem, & disciplinā ecclesiasticā admissa, partim ex
 illis, quæ in priore cōfessu inquisita erant, partim ex his,
 quæ hodie acta sunt, omnibus sunt exploratè perspecta.
 Iste enim (vt multa alia missa faciamus) Eutychem eius-
 dem cum ipso opinionis à proprio ac suo episcopo, patre
 videlicet sanctissimo, & episcopo nostro Flauiano, sicut
 canon poscebat ecclesiæ, abdicatum, sua ipsius authorita-
 te contra ecclesiæ canonem recepit in communionē: idq;
 antequam cōcilio illi, quod Ephesi cum episcopis sanctis-
 simis habebat, interfuisset. Quibus episcopis sedes a-
 postolica veniā propterea tribuit, quòd res, quas ibi gesse-
 rant, contra voluntatem gessissent: qui ad præfens vs-
 que tempus Leoni episcopo sanctissimo, & vniuerso san-
 cto & generali concilio morem gerunt: & ob eam cau-
 sam eos, vtpote eidem fidei consentientes, in suam recepit
 communionem. At iste Dioscorus de illis rebus, de
 quibus gemere, lugere, seque humi abijcere debuerat, e-
 tiam adhuc gloriari non desinit. Accedit eodem, quòd
 epistolam beati Papæ Leonis, quam scripsit ad Flauia-
 num sanctæ memoriæ episcopum, legi non permisit, id-
 que sæpius rogatus ab hijs, qui eam attulerant, vt lege-
 retur, ipseque cum iureiurando adiecto se eam legendam
 curaturum pollicitus esset. Quæ minimè perlecta, san-
 ctissimis per orbem terræ ecclesijs & offensionis fuit, & de-
 trimento. At quanquam talia consciuerat facinora, ta-
 men concilium à nobis initum est, quo modo tum ei
 pro impio scelere ab ipso antè admissq;, tum reliquis ite-
 dem pijs episcopis, penes quos minimè par cum eo erat
 potestas iudicandi aliqua impertiretur misericordia. Ve-
 rum quoniam prior eius impietas, posterioribus sceleribus
 longe superata est, (non enim dubitauit etiam sanctissimū
 & religiosissimum antiquæ Romæ archiepiscopum cōmu-
 nione interdicerē: quin etiam cum libelli pleni impietatis
 ab ipso commissæ contra eum essent producti, & ille ipse se-
 mel, iterū ac tertio, vti canon ecclesiæ vult esset, ad cōciliū
 per deo amantissimos episcopos vocatus, minime obtem-
 perauit, vtpote propriæ conscientiæ stimulis exagitatus, &

eos, qui

eos, qui à varijs concilijs iure essent abdicati, cōtra ius rece-
 pit ad se, deniq; varijs ecclesiæ legibus ab eo quasi pedibus
 conculcatis, contra se ipse quodāmodo sententiā pronun-
 tiauerat) quoniā inquam hæc oīa deinceps admisit, idcirco
 sanctissimus & beatissimus archiepiscopus magnæ & anti-
 quæ Romæ Leo; per nos & præfens concilium, cum bea-
 tissimo & omni laude celebrando apostolo Petro, qui est
 petra & basis catholicæ ecclesiæ, & fidei orthodoxæ funda-
 mentum, spoliavit omni dignitate episcopali, & omni sa-
 cerdotali ministerio prorsus abdicavit. Quamobrem
 hoc sanctum & frequens concilium, sententiam, quam
 ecclesiæ canones postulant, contra Dioscorum, de quo
 nostra superior instituta fuit oratio, pronuntiat. His re-
 bus à concilio confirmatis, alijsque nonnullis confectis,
 episcopi qui fuerant cum Dioscoro abdicati, concilij roga-
 tu, & consensu imperatorum, ad suos episcopatus reuo-
 cantur: & cum aliæ res, his qui gesta erant, adiunctæ es-
 sent, decisio concilij recitata fuit, his ferè verbis.

Dominus noster & seruator Iesus Christus, dum discipu-
 los fidei cognitione confirmare voluit, Pacem, inquit,
 meam do vobis, pacem meam relinquo vobis: vt ne-
 mo videlicet cum proximo de pietatis dogmatis dissen-
 tiat, sed vt cōsentientibus animis verbum prædicaretur
 veritatis. Postea verò, lecto sancto cōcilij Nicæni Symbo-
 lo, lecta etiam decisione centum quinquaginta sanctorum
 patrū Constantinopoli congregatorū, hæc que sequuntur,
 adiunxerunt. Diuinū istud & salutare diuinæ gratiæ Sym-
 bolum, cum ad absolutam fidei cognitionem, tum ad certā
 eiusdē cōfirmationem satis profecto habet momēti ac pō-
 deris. Nam de patre & filio & spiritu sancto, quæ sunt ne-
 cessariò cognoscenda, docet accuratissimè, & domini in-
 carnationem his, qui eam cum fide amplexantur, manife-
 stò tradit. Cæterum quoniam quidam suis erroribus veri-
 tatis doctrinam tollere molientes, multas inanitates pepe-
 rerunt, quorū alij mysterium incarnationis domini pro no-
 bis susceptæ deprauare, & vocē, Deiparā, quæ virgini Ma-
 riæ tribuitur, denegare non sunt veriti, alij confusione
 quadam & commixtione naturarum introducta, v-
 nam eandemque carnis & diuinitatis naturam esse

IOAN. 14

EVAGRII HISTORIAE

stultè commenti sunt, & ea confusione diuinam vnigeni-
 ti naturam patibilem monstrôsè confinxerunt, idcirco hoc,
 præfens, amplum, & generale concilium, cupiens omni-
 bus machinis contra veritatem paratis quasi aditum præ-
 cludere, prædicationem fidei à patribus ductam firmam ac
 stabilem manere debere docet: ac propterea decernit fidei,
 formulam à trecentis decem & octo sanctis patribus tra-
 ditam potissimum omnium integram seruandâ esse. Quin-
 etiam quo spiritus sancti oppugnatores conuincantur, do-
 ctrinam postea à centum quinquaginta patribus, qui Cō-
 stantinopoli vrbi primariæ conuenere, de spiritus sancti es-
 sentia editam ratam facit: quam quidem illi patres omni-
 bus palam proposuerunt, non quasi aliquid, quod in decre-
 tis cōcilij Nicæni antè promulgatis desyderabatur, adie-
 cturi, sed vti suam ipsorum de spiritu sancto sententiam ac-
 mentè contra eos, qui eū dominū esse denegabant, testimo-
 nijs ex scriptura petitis perspicuè declararent. Porrò autè,
 quò eos, qui mysterium incarnationis dominicæ depraua-
 re non dubitabant, & eum, qui ex sancta virgine natus fuit,
 hominem solum esse impudenti & maledico ore affirma-
 bant, beati Cyrilli ecclesiæ Alexandrinæ pastoris episto-
 las, quæ Synodicæ dicuntur, ad Nestorium, & episcopos
 versus Orientè incolentes scriptas autoritate sua appro-
 bavit: quippe quæ tum ad amentiam Nestorij refutandâ, tum
 ad eos erudiendos, qui pio studio ad salutare Symbolum
 ritè intelligendum rapiuntur. Quibus epistolis beatissimi
 quoque & sanctissimi antiquæ Romæ archiepiscopi Leo-
 nis epistolam ad sanctissimum archiepiscopum Flavianum
 de tollendo infano Eutythis errore scriptam, vt pote ex-
 imij Petri cōfessionem consentientem, & velut columnâ quan-
 dam ad veram doctrinâ cōtra malè de fide sentientes robo-
 randam non sine causa adiunxit. Nam illis, qui mysterium
 incarnationis in duos filios dirimere nituntur, strenue
 resistit, & eos, qui diuinitatem vnigeniti patibilem dicere
 audent, à sanctorum conuentu excludit, & illis, qui in
 duabus Christi naturis commixtionem, aut confusio-
 nem esse statuant, fortiter aduersatur, & qui formam
 serui, quam ex nobis sumpsit, ex cælesti, aut alia qua-
 piâ essentia constare, præ insania sentiunt, eos exagitat:

denique

denique eis, qui antè coniunctionem naturarum, duas naturas, post coniunctionem autem vnã solum in domino inaniter & falso confingunt, anathema edicit. Quamobrem sanctorum patrum sententiam secuti, vnum & eundem filium dominum nostrum Iesum Christum confitemur, & vno consensu omnes docemus eum perfectum in diuinitate, perfectum etiam in humanitate, verè Deum, hominem verè, eumque ex animo rationis particeps & corpore constare, secundum diuinitatem patri consubstantialem, nobis autem consubstantialem secundum humanitatem, nobisque in omnibus, excepto peccato, similem: ante secula à patre genitum secundum diuinitatem, in extremis diebus propter nos nostramque salutem, ex Maria virgine & Deipara natum secundum humanitatem: vnum & eundem Iesum Christum, Filium, dominum, vnigenitum, ex duabus naturis sine earum confusione, sine mutatione, sine diuisione, sine seuerione cognitum, & naturarum differentiam propter copulationem minimè sublatam, sed proprietatem vtriusque naturæ integram seruata, & in vna persona, siue ὁμοούσιον vna, vt Græci loquuntur, cohærentem, non in duas partem aut diuisam personas, sed vnum & eundem filium vnigenitum, Deum verbum, & dominum Iesum Christum, sicut antiquitus Prophetæ de eo, & post ille ipse Christus nos docuit, & idem ipsum nobis patrum Symbolum tradidit. His igitur accuratissimè, & summa cum diligentia à nobis decisus definitisque, sanctum & generale concilium statuit, vt nemini liceat aliam fidem aut proferre, aut conscribere, aut componere, aut aliter sentire docerè. Eos autem, qui audeant aliam fidem componere, aut inferre, aut docere, aut aliud Symbolum his, qui ex Gentilitate, vel ex Iudaismo, vel ex alia qualicunque secta ad cognitionem veritatis aliquando se transferunt, tradere, si Episcopi fuerint dignitate episcopali priuari, sin clerici, clericali ministerio: sin autem monachi, vel laici, anathemati addici iubet. Itaque hac decisione perlecta Martianus imperator, qui concilio Chalcedonensi interfuit, qui que orationem in eodem habuit, Constantinopolim reuertitur. Iuuenalis & Maximus Theodorus & Ibas ad episcopatus, quibus erant abdicati, reuocantur. Alia præterea ibi agitata, quæ vt

EVAGR. HISTORIAE

suprà dixi, in extremo hoc libro, ponentur. Decretum est præterea, uti sedes episcopalis novæ Romæ, id est, Cōstantinopolis, propterea quòd secundas post Romam antiquâ obtinebat, primas inter alias vrbes ferret.

*De seditione propter ordinationem Proterij
Alexandriæ suscitata, & itidem Hierosolymis.*

CAP. V.

PORRò autem Dioscorus ad Gangrenam urbem Paphlagoniæ incolendam condemnatus, & Proterius communibus concilij suffragijs ad Episcopatum Alexandriæ gerendum delectus. Quo in sede illa episcopali locato, maximus tumultus, & plane intolerabilis à populo varijs æstuante sententijs eiatur. Nam, uti in eiusmodi rebus evenire solet, alij Dioscorum repetere, alij partibus Proterij firmè adhærescere cœperunt: adeo ut clades ingens eaq; certè insanabilis inde nasceretur. Nam Priscus rhetor scribit præfectum Thebaidis eadem tempestate venisse Alexandriam, vidisseque populum vno consensu contra magistratus impetum fecisse, iecisseque lapides in militum copias, quæ seditionem comprimere studebant: atque milites vi coegisse ad templum, quod olim Serapidis dicebatur, confugere: tum populum concurrisse eò, templum expugnasse, militesque viuos ignis cremasse incendio. De quibus rebus cum certior factus esset imperator, militum recens ad eam rem lectorum duo millia illò misisse. Quos adeo secundo vento & prospera vsos navigatione, ut sexto post die Alexandriam appellerent. Deinde cum milites petulanter in vxores et filias Alexandrinorum insultarent, cladem posteriorem priore sua acerbitate pene obscurasse. Postea populum in circo congregatum orasse Florum, qui & præsidiariorum militum gessit præfecturam, & civilem vrbis administrationem tenuit, uti ipsis frumenti congiarium, quod illis ademerat, quin etiam balnea spectacula, & alias denique res, quæ eis propter tumultuosam ipsorum seditionem ablata fuerant, reddenda curaret. Florum autem po-
puli im-